

Щоденний біль «чорнобильця» Івана Слуцького

До 25-річчя чорнобильської трагедії у Кам'янці-Подільському відкрили аж два пам'ятники, присвячені ліквідаторам: меморіал у парку на вулиці Шевченка та пам'ятний знак поблизу управління МНС на Хмельницькому шосе. До слова, «чорнобильці» давно просили увіковічнити пам'ять про кам'янчан-ліквідаторів аварії. Другий – чорна чорнобильська квітка – за задумом авторів символізує не тільки мужність та відданість ліквідаторів, а й засторогу та нетривкість, хиткість нашого життя. Бо воно й справді таким є. Одному Богу відомо, як і коли завершиться наш шлях земний. У Чорнобилі служили 19 кам'янець-подільських пожежників. Один із них – Микола Кашук – не повернувся додому з того відрядження...

Тепер у Кам'янці-Подільському є чорнобильський меморіал

Фото з архіву прес-служби міськвиконкому.

Але повернімося до живих. Роздумуючи про своє життя, виконаний обов'язок, геть підірване здоров'я, інший «чорнобильець» кам'янчанин Іван Слуцький часом думає: «А, може, краще було б отак само – не повернутися?!». Ось уже чверть віку по тій страшній трагедії минуло, а держава досі не виконала своїх обіцянок перед тими, кого кинули в пекло Чорнобиля. У нього та його родини досі немає власного даху над головою, дарма, що два десятки літ очікує на квартиру в черзі. Коли в пам'ятні квітнєві дні роздають грамоти та подяки, Іван думає: краще б давали «чорнобильцям» квартири. Адаже мешкає в гуртожитку, кімнатку ділить із п'ятьма членами родини...

– Не змогли розжитися на квартиру не з власної вини, адже всі кошти в нашій родині йдуть на лікування, – пояснює Іванова дружина Галина. – Чоловік хворий, у мене теж ціла в'язка болячок, донька має статус потерпілої від аварії на ЧАЕС, їй постійно потрібні медикаменти. А ще ж навчається в університеті, добре, що має стипендію. Попервах двічі на рік чоловіку давали путівку до санаторію, проїзд був безкоштовним. Тепер цього немає. Щоб отримати у своєму місті курс ін'єкцій, ліки купуємо. Як приїхав Іван звідти, був такий хворий, думав, що помре. Ми пішли до якогось закордонного професора, котрий дивом опинився в Кам'янці. «Як проживеш три роки, зможеш прожити й сім, – сказав він нам, – а там уже криза мине, тільки треба виконувати всі поради». Ми так і робили. Я терла на терці різні плоди, вручну витискала соки для чоловіка...

Слуцькі не люблять згадувати, як із їхньої родини нагло забрали батька. Іван працював тоді на тепловозі. Додому поспішав як на крилах – у березні 1986-го в Слуцьких народився син. Та недовго тишився первістком. 13 грудня цього ж року його відправили у відрядження, яке й досі щодня відгукується в усьому його тілі, роздирає душу страшною здогад-

кою: «Нас використали й викинули, як непотріб». Галина розповідає: «Відряджених обдурили, мовляв, направляємо на Білоцерківський шинний комбінат. Коли вони вийшли з автобуса, побачили казарму з написом «Привет героям, учасникам чорнобильських подій!» Там, у 30-кілометровій зоні, він був хіміком-дозиметристом. На опанування нової професії виділили п'ять хвилин. «Хочеш жити – навчишся», – пояснили неймовірну швидкоплинність «курсів».

Дружина розповідає, що Іван писав їй листи кожного дня. Тільки, на жаль, вони не збереглися. Через ту ж таки неймовірну тісноту. Слуцькі намагаються не тримати в кімнаті нічого зайвого. А «села» у них немає. Та й вся родина Іванова вже покинула цей світ. Коли хтось заводив мову про те, що Івану варто було б обстежитися, отримати за станом здоров'я статус інваліда, він тільки махає рукою. «Це ж самому стукати до смерті у двері».

У кожного своє поняття про Чорнобиль. Галина, до прикладу, часто згадує Іванові листи про те, як ліквідатори-чоловіки плакали, сховавшись за наметом, утікали із зони, як хтось намагався накинути на шию зашморг, почувши, що дружина знайшла іншого. Іван махає на неї рукою: що ти там знаєш. Найвиразніше стоїть перед ним майор Верьовочкін – чорнобильський «батяня», герой. Саме він підписував Івану довідку про його дозу – 18,36 рентгена. У воєнний час, до речі, допустимою є норма – 25. А це ж був мирний час...

Іван дуже хотів мати доньку. Лікарі не рекомендували Слуцьким зачатини дітей. Яна народилася і росла ослабленою. Нині вона – їхня гордість. Вступила до університету, вчиться на «вдмінно», буде програмістом. Отак через власний біль родина перемагає відгомін Чорнобиля. Самотужки перемагає.

– Наша громадська організація «Відлуння Чорнобиля», – розповідає Ірина Старостіна, її голова, – оздоровлює «чорнобильських»

дітей. Яна теж у нашому списку. Ми, на жаль, можемо допомогти родині лише в такий спосіб. У Слуцьких чудова родина, вони так уболівають одне за одного. Допоможіть їм, благаємо, з житлом!

У гуртожитку на Пушкінській, 43 (тепер його вважають мало-сімейкою) сім'я Слуцьких є найбільшою. Скількох вони вже провели звідси, скільки людей переїхало на нові квартири, а Слуцькі, які недавно стали дідом та бабцею, залишаються.

– У міській черзі на отримання житла перебувають 22 сім'ї ліквідаторів, які мають першу категорію, 26 – другу, є ще й 73 сім'ї відселенців, – коментує **завідувач відділу обліку, розподілу та приватизації житла виконкому Кам'янець-Подільської міськради Ольга БУЗІКОВА**. – Торік за рахунок іпотечних коштів «чорнобильцям» дали три квартири. Якби держава виділяла гроші, місто могло б придбати й більше квартир для цих пільговиків. Слуцькі в списку позачерговиків 69-ті, в списку другої категорії – дев'ять. Нам відомо, що умови їх проживання на сьогодні надто важкі, але вдіяти нічого не можемо.

«Ми згодні навіть на секцію в гуртожитку, на однокімнатну квартиру, там Івану було б краще, – пишуть у листі до редакції «Віча» Слуцькі. – Ми обоє працюємо на приватних підприємствах, заробляємо не так багато. Колись ще можна було просити кредит, а нині й мріяти про таке не доводиться. Син їздив на заробітки, та повернувся ні з чим. Як жити далі?».

Віра ШПИЛЬОВА, журналіст.

Від редакції. Дуже хочеться вірити, що історія про життя-буття «чорнобильця» Івана Слуцького дістане відгук як серед владців нашої держави, так і безпосередньо міста Кам'янця-Подільського, і стражденна сім'я його, нарешті, заселиться у власну комфортну квартиру.